

توصیه های امام راحل (ره) و رهبر معظم انقلاب (دام ظلّه العالی)

در مورد چگونگی حضور روحانیت در انتخابات

حضرت حجت علیه السلام، فرموده است:

واما الحوادث الواقعة فارجعوا فيها الى رواة حديثنا، فانهم حجتي عليكم وانا حجة الله عليهم
«در حوادثی که اتفاق می افتد به روایان حدیث ما رجوع کنید، که آنها حجت من بر شما و من حجت خدا بر آنها هستم.»

چگونگی حضور روحانیت در انتخابات

از کلام امام قدس سره چنین استفاده می شود که حضور روحانیت در انتخابات به صورتهای زیر ممکن است:

الف . تحقیق جهت آشنایی با کاندیداها;

ب . حضور در حوزه انتخابیه;

ج . تشویق مردم به شرکت در انتخابات;

د . معرفی اصلح به مردم;

ه . حضور در صحنه انتخابات به عنوان کاندیدا.

الف . تحقیق در مورد کاندیداها

یکی از راه های حضور روحانیت در صحنه انتخابات، حضور محققانه و آگاهانه است . شاید بتوان گفت که این نوع حضور، لازمه موارد دیگر است و اثری مستقیم در آنها دارد؛ چرا که رای یک روحانی، مستلزم شناخت او از کاندیداهاست، تا بتواند رای خود را به شخص اصلح اختصاص دهد . البته این مطلب در مورد تمامی افراد رای دهنده و نامزدهای انتخاباتی صادق است و اختصاص به روحانیت ندارد.

امام شهیدان قدس سره ملت شریف و تمام اقشار متعهد را متوجه این نکته می سازد که با چشمی باز وارد انتخابات شده و مسامحه نکنند:

«اگر در انتخابات مسامحه کنیم، مطمئن باشید که از راه مجلس به ما لطمه می زند.»^(۱)

چگونه می توان بدون تحقیق و شناخت، وارد صحنه انتخابات شد، در حالی که امام راحل قدس سره در پیام خود به مناسبت پنجمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی که مقارن با انتخابات مجلس بود، حکم شرعی خود را چنین بیان می کند:

«احدی شرعا نمی تواند به کسی کورکورانه و بدون تحقیق رای بدهد و اگر در صلاحیت شخص یا اشخاصی تمام افراد و گروه ها نظر موافق داشتند، ولی رای دهنده تشخیص اش بر خلاف همه آنها بود، تبعیت از آنها صحیح نیست و نزد خداوند مسئولیت دارد و اگر گروه یا اشخاص، صلاحیت فرد یا افرادی را تشخیص دادند و از این تائید، برای رای دهنده اطمینان حاصل شد، می تواند به آنها رای دهد.»^(۲)

رهبر عزیز انقلاب نیز رای و انتخاب به همراه شناخت را لازم و ضروری می دانند:

« صداقت و دلسوزی نماینده ای که می خواهید انتخاب کنید را تشخیص بدهید و او را انتخاب کنید»^(۳)

«در نظام جمهوری اسلامی که مجلس، هم تعیین کننده آینده کشور و هم قانونگذار و تعیین کننده دولت است، تقنین مستقیما و اجرا غیر مستقیم به مجلس برمی گردد و لذا برای یک چنین کار مهمی، طبیعی است، خیلی باید سرمایه گذاری شود»^(۴)

امام خمینی قدس سره نه تنها در مورد مکانی به اهمیت مجلس - که سرنوشت یک ملت در آن رقم می خورد - بلکه حتی در مورد انجمن اسلامی دانشگاهها که تشکیلاتی است محدود و از اهمیت مجلس برخوردار نیست، چنین می فرماید:

«باید شما توجه کنید که انجمنهای اسلامی طوری باشند، اشخاصی باشند که آزمایش شده باشند، سوابق آنها معلوم باشد، کارهایی که قبل از انقلاب می کردند، معلوم باشد؛ کارهایی که بعد از انقلاب می کردند، معلوم باشد؛ که خدای نخواستہ در انجمنهای اسلامی یک وقت وضعی پیش نیاید که توجه شما سلب شود از واقعیت و یک وقت ببینید که انجمن اسلامی هم گرایش پیدا کرده به شرق یا غرب»^(۵)

امام راحل قدس سره در پیام دیگری به ملت عظیم الشان و متعهد ایران سفارش می کند تا در مورد سوابق اشخاص و گروهها به طور دقیق مطالعه کنند و سپس رای خود را به صندوقها بیندازند. (۷) تمام این دستورات امام قدس سره بر اساس اهمیت مجلس و تاثیر شگرف این سنگر مهم بر زندگی اقتصادی و فرهنگی مردم است. امام قدس سره در این رابطه می فرماید:

«همان طوری که صنایع مادر ما داریم، مجلس هم این طور است که اگر مجلس، یک مجلس اسلامی که با انتخابات صحیح انجام بگیرد و اشخاصی که انتخاب می شوند، واقعا منتخب ملت باشند، تمام کارهای کشور با دست مجلسیها اصلاح می شود ... در این دوره های آخر می دانید که آن بلاهایی که بر سر ملت آمد، مادرش مجلس بوده (۸)».

بنا بر این، اگر مردم مؤمن و روحانیون آگاه و دلسوز دقت نکنند و به سادگی با انتخابات برخورد نمایند، همان اشتباهات گذشته تکرار خواهد شد و کسانی که می خواهند کشور را به باد نیستی بدهند، پیروز شده و سنگر قانونگذاری را به دست خواهند گرفت. به فرموده حضرت امام نباید فراموش کنیم که:

«ما یک سیلی خوردیم از اشتباه، ما همه این نابسامانیهایی که الان داریم برای اینکه اشتباه کردیم، نباید اشتباه تکرار بشود (۹)».

این سخن امام راحل قدس سره در سال ۱۳۶۰، پس از انفجار حزب جمهوری و شهادت ۷۲ تن از یاران امام و انقلاب است، زمانی که در مجلس اول دسته ای از افراد وابسته حضور داشته و رئیس جمهور وقت (بنی صدر) بی لیاقتی و وابستگی خود را به اثبات رسانده بود. آیا با تعلق و کوتاهی ما در انتخابات دوره بعد، آن وقایع تلخ، تکرار نخواهد شد؟

حضرت امام قدس سره به منظور بالا رفتن ضریب اطلاعات و شناخت روحانیون در مورد کاندیداها، به آنان دستور مبادله اخبار را داده و می فرماید:

«آقایان ائمه جمعه، علاوه بر اینکه با هم سمینار دارند، با سایر علمای بلاد تهران و قم در ارتباط باشند که انتخابات خوب باشد. این مسئله، مسئله شخص نیست، بلکه برای اسلام و از امور مهمه است و امروز عمده مسئولیتها به عهده شماس است و کسی نباید کنار برود و شانه خالی کند (۱۰)».

امام قدس سره به منظور جلوگیری از تکرار آن ایام تلخ و بالا رفتن ضریب اطلاعات و شناخت مردم در مورد سوابق کاندیداها، مشورت میان نیروهای متعهد را سفارش نموده اند (۱۱)؛ چرا که بنا به فرموده امام علی علیه السلام:

«من استقبال وجوه الآراء، عرف مواقع الخطأ»؛

هرکس از آرا و نظریات مختلف استقبال کند، مواضع [اشتباه و] خطا را خواهد شناخت».

امام خمینی قدس سره پس از تحقیق در مورد کاندیداها، برای اطمینان بیشتر از اخبار بدست آمده، میزانی را در اختیار مردم عزیز قرار داده اند تا تمام راههای سوء استفاده مسدود شود، و آن میزان، نفی سیاست زدگی و بازیچه گروهها واقع نشدن است:

«در تشخیص خوب و بد، اتکال به قول غیر نکنید، مگر اشخاصی باشند که مورد اطمینان خودتان باشد، صد در صد ... اگر چنانچه اشخاص مطمئن باشند که آنها تشخیص بدهند، شهادت بدهند که فلان آدم جهات مختلف همه خوب است، آن وقت مانعی ندارد که کسی به واسطه تشخیص آنها و اطمینان به اینکه این صحیح است، رای هم به آنها بدهد؛ اما این طور نیست که کورکورانه انسان دنبال این باشد که ببیند کیک چه گفته، این صحیح نیست، این در اسلام نیست و در جمهوری اسلامی هم نباید باشد (۱۲)».

«ما نباید مقلد کسی باشیم که هر چه را عده ای تشخیص دادند، همان را عمل کنیم؛ بلکه باید کاملا توجه کنیم که مثلا در تهران چه کسانی لیاقت دارند که هم مسائل روز را بفهمند و هم متدین باشند و هم برای اسلام کار کنند، اشخاصی را انتخاب کنیم که از هر جهت صالح باشند، اگر کسان دیگری هم اشخاص صالحی داشتند، به آنها رای دهید؛ والا نه (۱۴)».

بنابراین، از سخنان امام قدس سره استفاده می شود که تحقیق در مورد کاندیداها و آشنایی با سوابق و افکار آنها یکی از وظایف تمام اقشار ملت، در برخورد با مسئله حساس انتخابات است و باید همواره به یاد داشت که:

«اگر چنانچه دقت در این [سوابق افراد] نشود و مردم توجه به این امر نکنند، مسئولند پیش خدا. اگر فردا یک گرفتاری برای ملت به واسطه اینها پیش بیاید، ما که می خواهیم افراد را تعیین کنیم، مسئول هستیم، مسئولیت ما بزرگ است. امروز وجاهت اسلام ممکن است در خطر باشد (۱۵)».

مهم ترین نگرانی امام امت:

امام هوشیار، همواره از اشخاص فرصت طلبی که اعمال و گفتار آنان، نشان دهنده عدم اعتقادشان به اسلام و جمهوری اسلامی است، اما با استفاده از شعارهای به ظاهر مردمی و جنجال آفرینی در صحنه مطبوعات خود را وفادار به مردم، قانون و اسلام معرفی می کنند، نگران بودند و مردم را به

هوشیاری و مطالعه در سوابق این اشخاص و گروهها فرمان می دادند و امروز پس از گذشت بیش از دو دهه از پیروزی انقلاب، چنین خطری را در جامعه با وضوح بیشتری درمی یابیم و به اهمیت هشدارهای آن عزیز پی می بریم:

«خوف آن دارم که تبلیغات برای اشخاصی که به اسلام و جمهوری اسلامی اعتقاد ندارند و اعمال و گفتار آنان در این یک سال شاهد آن است و اکنون برای راه پیدا کردن به مجلس و برای کارشکنی و جنجال در محیط مقدس مجلس شورای اسلامی، خود را هوادار اسلام و مسلمانان جا می زنند، در قشری از ملت و جوانان پاکدل تاثیر کند و آرای مقدس خود را به کسانی دهند که به نفع اجانب، با اسلام و جمهوری اسلامی مخالفت اساسی دارند. امید است ملت مبارز متعهد با "مطالعه دقیق در سوابق اشخاص و گروهها" آرای خود را به اشخاصی دهند که به اسلام عزیز و قانون اساسی وفادار باشند و از تمایلات چپ و راست، مبرا باشند و به حسن سابقه و تعهد به قوانین اسلامی و خیرخواهی امت، معروف و موصوف باشند. باید ملت شریف بدانند که انحراف از این امر مهم اسلامی، خیانت به اسلام و کشور است»^(۱۶).

رهبر معظم انقلاب نیز بر همین اساس در آستانه انتخابات مجلس پنجم، چنین هشدار می دهند:

«باید مراقب باشید که آدمهای اهل سوء استفاده و بی اعتقاد به رسالت انقلابی و مسئولیت نمایندگی و کسانی که می خواهند فقط وارد مجلس بشوند تا سوء استفاده بکنند و خدای نکرده خرابکاری انجام بدهند، وارد مجلس نشوند»^(۱۷).

تمام این تاکیدات و هشدارهای امام راحل قدس سره و مقام معظم رهبری، در دقت و تحقیق درباره کاندیداها و کوتاه نیامدن در برابر جوسازیهای آنان، بر اساس اهمیت مجلس و تاثیر شگرف این سنگر مهم بر زندگی اقتصادی و فرهنگی مردم و آینده انقلاب است.

اگر مردم آگاه، دقت نکنند و به سادگی با انتخابات برخورد نمایند و یا حب و بغضهای سیاسی و جناحی را بر مصلحت کشور و رضای خدا مقدم نمایند، مشکلات گذشته تکرار خواهد شد و کسانی که می خواهند کشور را به باد نیستی و ذلت وابستگی بسپارند، پیروز شده و سنگر قانونگذاری را به دست خواهند گرفت.

ب) حضور در حوزه انتخابیه

بدیهی است که حاضر شدن بر سر صندوقهای رای و انتخاب اصلح، از بدیهی ترین وظایف هر فرد ایرانی و مسلمان است. اگر این امر بدیهی سبک شمرده شود، مسئولیتی به همراه دارد که سنگینی آن در کلام امام راحل قدس سره چنین است:

«اگر مسامحه کنید، مسئول هستید پیش خدای تبارک و تعالی، اگر نروید و رای ندهید و آنها که جدیت دارند به اینکه وارد بشوند در مجلس و به هم بزنند اوضاع ایران را، آنها خدای نخواستہ بروند، مسئولیتش به عهده شما است، مستقیماً. مسئولیت همه طبقات دارند، مراجع مسئولند، علما مسئولند، ائمه جماعت مسئولند، خطبا مسئولند، تجار مسئولند، بازرگانان مسئولند، دانشگاهیها مسئولند، طلاب علوم دینی مسئولند، کارگراها مسئولند، همه مسئولند»^(۱۸).

اهمیت این حضور با توجه به شیطنتهای دشمنان انقلاب، پس از رحلت حضرت امام دو چندان است، به طوری که مقام معظم رهبری - مد ظله العالی - می فرماید:

«ملت ایران، شرکت در انتخابات را یک فریضه بدانند، یک عمل واجب. دشمن تمام نیروهای تبلیغاتی خودش را بسیج کرده تا کاری کند که این انتخابات با استقبال مواجه نشود تا بتوانند بگویند که بعد از امام، دیگر انتخابات درستی با حضور ملت انجام نگرفت»^(۱۹).

مسئولیت این امر خطیر از دیدگاه امام، به حدی است که حضرتش آن را در کنار نماز قرار داده و فرمود:

«باید همه شما، همه ما زن و مرد، هر مکلف، همان طور که باید نماز بخواند، همان طور باید سرنوشت خودش را تعیین کند»^(۲۰).

از این جمله حضرت امام قدس سره به راحتی می توان دریافت که ترغیب و تشویق مردم در این امر مهم تا چه اندازه لازم و واجب است.

ج- تشویق مردم به شرکت در انتخابات

بهتر است، کمی در این باره که چرا حضرت امام قدس سره شرکت و حضور در انتخابات را کنار نماز قرار داده، دقت کنیم. آیا فرد مسلمانی که به سن تکلیف رسیده، می تواند نماز را ترک کند؟ یک روحانی تا چه اندازه باید مبلغ نماز و احکام فرعیه اسلام باشد؟ راستی چرا نماز؟ چرا با اعمال عبادی دیگر سنجیده نشده است؟ آیا جز این است که نماز ستون دین بوده و تمام اعمال دیگر در سایه آن به پا می شود؟ بنا بر این، شرکت در انتخابات و حفظ نظام اسلامی به اندازه نماز اهمیت دارد، چرا که تمامی اعمال و حتی عبادتی چون نماز نیز به دلیل حکومتها تضعیف و یا تقویت می شود. حال به خوبی می توان اهمیت این کلام امام قدس سره را درک کرد:

«باید همه شما با تمام جدیت در این [انتخابات]، همه اشخاصی که در هر جا هستند، اهل علمی که در هر جا هستند با کمال جدیت مردم را دعوت بکنند به دخالت، دخالت کنند در مسئله، حاضر بشوند»^(۲۱)».

آیا طلاب نباید برای آگاهی مردم در مسائل عبادی، از درس و بحث دست کشیده، به شهرها و روستاها هجرت کنند و در ماههای تبلیغی و مواقع ممکن به ارشاد مردم بپردازند؟ در مورد مسائل سیاسی همچون انتخابات چطور؟ امام قدس سره در این باره می فرماید:

«ما مکلفیم در امور سیاسی دخالت کنیم، مکلفیم شرعاً، همان طور که پیغمبر می کرد، همان طور که حضرت امیر می کرد. در این ایام که اعلان می کنند مسئله انتخابات رئیس جمهور [است]، آن اشخاص که در حوزه ها هستند باید دست از کارها بردارند و راه بیفتند تو شهرها و دهات و روستاها و آن جاهای دورافتاده و کمک کنند و اگر نکنند، فردا مسئولند پیش خدا.

مردم را دعوت کنند به دخالت در امور، به انتخاب یک رئیس جمهور صحیح، کمک کنند برای رساندن صندوقها به روستاهای دور افتاده، اگر شما نکنید، آنهایی که بر ضد شما هستند، می کنند این کار را، تبلیغ می کنند آنجاها. شماها مبلغ اسلام هستید، امروز تبلیغ اسلام برای حفظ خود اسلام [است]»^(۲۲).

آیا چهره های سرشناس روحانیت که مورد وثوق و اطمینان قشرهای مختلف هستند، نباید از میان کاندیداهای موجود در هر شهر، افراد صالح که توانایی حضور در سنگر مجلس را دارند، به مردم معرفی نمایند تا مجلس آینده، یابری مناسب و بازویی قوی در راستای اهداف بلند «ولایت فقیه» در ایران اسلامی و جهان باشد؟

نباید فراموش کنیم که امام خمینی قدس سره کناره گیری روحانیت و عدم حضور آگاهانه آنان را باعث به وجود آمدن بسیاری از مشکلات دوران قبل از انقلاب می دانستند:

«من به قشر روحانیت هم عرض می کنم که کناره گیری موجب این می شود که همان طوری که در سابق، کنارگیری علمای مذاهب، اسباب این شد که ملت ما و بزرگان شان جدا شدند و هر کاری خواستند دولتها کردند و دولتها را به حال خود گذاشتند و هر طور سرکشی خواستند کردند، اگر چنانچه شما از صحنه بیرون بروید، علما، دانشمندان از صحنه بیرون بروند، این اسباب این می شود که باز آن مسائل سابق پیش بیاید»^(۲۳).

د- معرفی اصلح به مردم

یکی از قشرهایی که امام عزیز قدس سره برای مشورت مردم معرفی نموده و بر آن تاکید داشته اند، روحانیون و طلاب معظم می باشند. طبیعی است که در مقابل سفارش حضرت امام قدس سره مبنی بر انتخاب اصلح، روحانیت نیز مؤظف است در راستای رشد و هدایت صحیح و مصلحت مردم، کاندیدای اصلح از هر قشر و گروهی را به مردم معرفی کند.

اگر کسی پس از تحقیق، شناسایی و آشنایی با کاندیدها، فرد اصلح را از جهات اخلاقی، سیاسی، علمی و اطلاعات لازم برای حضور در سنگر مجلس مناسب تشخیص داد، چطور می تواند ساکت بماند و مردم شهید پرور را در مقابل تبلیغات مسموم رادیوهای بیگانه و وعده های فریبکارانه جمعی از کاندیداهای دنیا دوست و یا مخالف با ولایت فقیه رها کند، حتی اگر فرد اصلح در جناح و گروه او نباشد؟! آیا چنین اشخاصی شامل این سخن پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نخواهند شد:

«ان العالم الکاتم علمه، یبعث انتن اهل القیامة ریحا یلعنه کل دابة حتی دواب الارض الصغار»^(۲۴) <SUP>

همانا عالمی که علمش را پنهان می کند، بدبوترین اهل قیامت برانگیخته می شود، در حالی که تمام جانداران؛ حتی جانداران کوچک زمین او را لعنت می کنند».

امام خمینی قدس سره در جمع اعضای حزب جمهوری اسلامی خطاب به افراد حزب الهی می فرماید:

«باید خیلی دقت بکنید، کاندیدتان را تعیین کنید و ارائه بدهید به مردم، این کاندید ماست، این است که برای اسلام کار می کند، ترویج کنید از آن»^(۲۵).

آن عزیز راحل، در کنار معرفی افراد اصلح و تذکر این مطلب که تمام اقشار آزادند که کاندیدا معرفی نمایند، به معرفی کنندگان نیز نکاتی را متذکر شده اند. ایشان معرفی اشخاص را در درجه اول، یک محک و میزان برای شناخت هر فرد از خودش می دانند:

«انتخاب اصلح برای مسلمین، یعنی انتخاب فردی که تعهد به اسلام و حیثیت آن داشته باشد و همه چیز را بفهمد. چون در مجلس، اسلام تنها کافی نیست، بلکه باید مسلمانی باشد که احتیاجات مملکت را بشناسد و سیاست را بفهمد و مطلع به مصالح و مفاسد کشور باشد و ممکن است به شما و

گروه شما هم مربوط نباشد، که اگر اصلح را انتخاب کردید، کاری اسلامی می کنید و این یک محکی است برای خودتان که تشخیص بدهید، انتخاب برای اسلام است یا برای صلاح خودتان^(۲۶)».

حضرت امام قدس سره در کلام دیگری، انتخاب اصلح را ضابطه گرایي معرفی نموده است:

«اگر کسی یا کسانی را در غیر گروه یا صنف خود یافتند که از افراد گروهشان لایق تر است، او را کاندید کنند. مسئله انتخابات یک امتحان الهی است که گروه گرایان را از ضابطه گرایان ممتاز می کند و مؤمنین و متعهدین را از مدعیان جدا می نماید^(۲۷)».

۵) حضور در انتخابات به عنوان کاندیدا

به طور کلی، دین اسلام بر این اصل بنیان گرفته که انسانها در تمام مراحل زندگی در برابر اعمال خود مسئولند. آدمی اگر برای امری که توانایی انجام آن را دارد، پیشقدم نشود، در پیشگاه خدا مسئول است، همچنین اگر توانایی انجام آن را نداشت، ولی با تشویق هوای نفس خویش پیشقدم شد و میدان را از افراد توانا بود، نزد خداوند مسئول است. البته این اصل مهم در تمام مراحل زندگی انسان جاریست و اختصاص به امر مشارکت در انتخابات یا روحانی بودن ندارد.

رسول اکرم صلی الله علیه و آله در این باره چنین می فرماید:

«من تقدم علی قوم من المسلمین و هو یری ان فیهم من هو افضل منه، فقد خان الله ورسوله والمسلمین^(۲۸)»؛

هر کس خود را بر جمعی از مسلمین مقدم کند، در حالی که می بیند، فردی شایسته تر از او در میان آنان است، یقیناً به خدا و پیامبرش و مسلمین خیانت کرده است».

براساس این اصل مهم، وظیفه هر فرد مسلمان متعهد است که در صورت داشتن توانایی حضور در سنگر مجلس، خود را به مردم معرفی کند، به خصوص روحانیون متعهد؛ چرا که اسلام و مردم، از عدم حضور این قشر متعهد آگاه، ضربه های بسیاری خورده و هنوز داغ عدم حضورشان بر پیکره نظام اجتماعی ما نمایان است. حضرت امام قدس سره کناره گیری روحانیت را علت بسیاری از مشکلات برشمرده اند:

«اگر در صدر مشروطه علما آمده بودند در میدان، مؤمنین آمده بودند، روشنفکرهای متعهد آمده بودند و مسلمانهای متعهد آمده بودند و قبضه کرده بودند مجلس را و نگذاشته بودند که دیگران بیایند مجلس را بگیرند، ما به این روزگار نمی رسیدیم، ما مملکتمان خراب نمی شد، ما عزت‌تمام از بین نمی رفت^(۲۹)».

بنا بر این، حضور روحانیت، فرضی است مسلم، به خصوص در این دوره که عده ای با نقشه های از پیش طراحی شده، سعی در حذف روحانیت آگاه، مبارز و دلسوز از حضور در صحنه قانونگذاری کشور دارند و چنین جلوه می دهند که مجلس آینده، نیاز به افراد متخصص دارد، در حالی که حضور «روحانیت آگاه به احکام شرعی و سیاسی»، خود از تخصصهای انکارناپذیر مجلس است، تا طرحها و لوایح با قدرت علمی بیشتری به شورای نگهبان عرضه شود و با اصول اسلام و قانون اساسی مطابقت داشته باشد.

علاوه بر این، جمعی از روحانیون، در کنار دارا بودن شرایط اخلاقی و علمی حوزوی، از علوم دانشگاهی نیز بهره برده اند.

امام خمینی قدس سره ملت مسلمان را به این نقشه که در دوران مشروطه توسط دشمن به اجرا درآمد، توجه داده و معتقدند که با کنار گذاشتن روحانیت، به مرور زمان افراد متدین دیگر را نیز از صحنه خارج می کنند:

«به دنبال خروج روحانیون یا به عبارت دیگر اخراج آنان از صحنه، عموم متدینین از هر قشری از اقشار، چه فرهنگی، چه کارگری، چه اداری و بازاری و چه غیر اینها نیز از دخالت کناره گرفتند و یا بر کنارشان کردند و آن شد که شده».

اکنون ما باید از آن توطئه ها و مفاسدی که از انزوای متدینین پیش آمد و سیلی که اسلام و مسلمین خوردند، عبرت بگیریم و بدانیم و بفهمیم که نظام اسلام و اجرای احکام آسمانی آن و مصالح ملت و کشور اسلامی و حفظ آن از دستبرد اجانب، بستگی به دخالت اقشار مختلف و بویژه روحانیون محترم و مراجع معظم دارد و اگر خدای نخواست بر اسلام یا کشور اسلامی از ناحیه عدم دخالت در سرنوشت جامعه، لطمه و صدمه ای وارد شود، یک یک تمام ملت در پیشگاه خدای قهار توانا مسئول خواهیم بود و نسلهای آینده که ممکن است از کناره گیریهای کنونی مورد هزارگونه تجاوز واقع شوند، ما را نبخشند^(۳۰)».

البته باید توجه داشت که سفارش امام راحل قدس سره، تنها به حضور این لباس در مجلس خلاصه نمی شود، بلکه آنچه مهم است، حضور آگاهانه، و تدین همراه با تخصص است. امام قدس سره به این نکته نیز در کلام خود چنین اشاره کرده و می فرماید:

«مجرد اینکه این خیلی آدم خوبی است، اول وقت نمازش را می خواند و نماز شب می خواند، این برای مجلس کفایت نمی کند، مجلس اشخاص سیاسی لازم دارد، اشخاص اقتصاددان لازم دارد، اشخاص سیاستمدار لازم دارد، اشخاص مطلع بر اوضاع جهان لازم دارد. باید تعهد به اسلام باشد و موافقت با جمهوری اسلامی باشد، لکن این مسائل هم باشد. در یک مجلس باید همه چیز باشد»^(۳۱).

وبر این اساس، دو شرط مهم برای نماینده روحانی ذکر می کردند:

«مجلس ... محتاج به علما و روحانیون مطلع از احکام شرعی و سیاسی اسلام است»^(۳۲).

و در کلامی دیگر، حضور افرادی مانند مرحوم مدرس قدس سره را لازم و مؤثر دانسته می فرماید:

«باید دانست مسلمان بودن تنها فایده ای ندارد، باید جمهوری اسلامی را قبول داشته باشد و از مسائل روز اطلاع داشته باشد. سعی کنید مثل مرحوم مدرس^(۳۳) را انتخاب کنید، البته مثل مدرس که به این زودپها پیدا نمی شود، شاید آحادی مثل مدرس باشند، کسانی را که انتخاب می کنید باید مسائل را تشخیص دهند، نه از افرادی باشند که اگر روس یا آمریکا یا قدرت دیگری تشری زد، بترسد. باید بایستند و مقابله کنند»^(۳۴).

البته در کشور اسلامی ما در هر دوره، افرادی با خصوصیات نزدیک به شهید مدرس قدس سره برای انتخابات مجلس به چشم می خورند، چهره های با تقوایی که به مسائل سیاسی، اقتصادی و فرهنگی روز آشنا بوده و لیاقت خود را در سالهای قبل و بعد از انقلاب به اثبات رسانده و در مقابل زندگی فریبده دنیا، سیره امام خویش و رهبر عزیزمان را در پیش گرفته اند.

ملت شریف ایران نیز همانند دوره های قبل با درایت و هوش سیاسی خود از میان کاندیداهای موجود، روحانیون برجسته، عالم و امتحان شده نظام که عشق خود به «ولایت فقیه» را به اثبات رسانده اند، بر می گزینند و اجازه ورود به افراد معلوم الحال - حتی در لباس روحانیت - که از جهات مختلف سیاسی و دنیایی ضعف خود را نشان داده اند، نخواهند داد. و اگر در بعضی از حوزه های انتخابی، روحانیت آگاه، متدین و آشنای به مسائل سیاسی و اقتصادی کشور وجود نداشت، از کاندیداهای موجود، افرادی را که در درجه اول، تعهد عملی خود را به اسلام و آرمانهای امام قدس سره و مقام معظم رهبری - مدظله العالی - به اثبات رسانده اند و در کنار آن از تخصص و آگاهی سیاسی و اقتصادی برخوردارند و مورد وثوق روحانیون سرشناس و متعهد منطقه می باشند، انتخاب خواهند کرد.

بنا بر این، نباید اصرار داشت که روحانیان، فقط باید کاندیدای روحانی را به مردم معرفی کنند. زیرا وظیفه، «معرفی اصلح است» در هر لباسی.

امام عزیز قدس سره در سخنان خود علاوه بر یادآوری لزوم حضور روحانیت در صحنه مجلس شورای اسلامی، این نکته را نیز متذکر شده اند که روحانیون معظم، باید در مسئولیتهای فرهنگی و اجتماعی خود دقت کنند که کدام سنگر به نفع اسلام و مسلمین است، چرا که گاهی حضور یک روحانی به عنوان یک مبلغ و هدایت کننده فرهنگی منطقه، بسیار ضروری تر از حضور در سنگر مجلس است، به خصوص بزرگوارانی که مسئولیتهای فرهنگی و علمی مؤثری در نهادها و شهرهای خود به عهده دارند.

بنا بر این، نباید پنداشت که تنها مجلس، جای خدمت است، بلکه باید مصلحت اسلام و مسلمین و تواناییهای فردی را نیز در نظر گرفت. در این کلام امام راحل قدس سره، دقت کنید:

«حضرات روحانیون از ائمه جمعه و جماعات یا سایر آقایان محترم، توجه کنند که شهرهای خود را از خدمتگزاران به ملت و بندگان صالح خدا خالی نکنند که خدمت به مردم و رفع حاجات آنان و تربیت علمی و اخلاقی بندگان خدا که شغل شریف روحانیت است، بر هر چیز مقدم است، مگر آنکه بدانند وجود آنها در مجلس برای خدمت به اسلام مفیدتر است. میزان در نظر همه، ارزش خدمت باشد نه خدای نخواستہ تحصیل مقام»^(۳۵).

پی نوشت

(۸همان، ج ۱۷، ص ۲۷۲ (۱۴) خرداد ۶۲.)

(۹همان، ج ۱۵، ص ۱۶۷ (۱۳) تیر ۶۰.)

(۱۰همان، ج ۱۸، ص ۱۵۲ (۴) آبان ۶۲.)

(۱۱همان، ص ۱۵۲ (۴) آبان ۶۴.)

(۱۲) فروع الکافی، ج ۸، ص ۲۲؛ نهج البلاغه، حکمت ۱۷۳.

(۱۳) صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۲۰۳ (۱۳) دی ۶۲.)

(۱۴)همان، ص ۱۹۸ (۱۲) دی ۶۲.)

(۱) الغیبة، الطوسی، ص ۱۷۷.

(۲) صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۱۹۸ (۱۲) دی ۶۲.)

(۳)همان، ص ۲۳۲ (۲۲) بهمن ۶۲.)

(۴) نماز جمعه تهران، ۸ فروردین ۷۱.

(۵) در مصاحبه با مجله سروش، ۱۵ بهمن ۶۲.

(۶) صحیفه نور، ج ۱۴، ص ۲۳۵ (۴) خرداد ۶۰.)

(۷)همان، ج ۱۲، ص ۳ (۲۱) اسفند ۵۸.)

(۱۵) همان، ج ۹، ص ۲۷۱ (۱۷) آبان ۵۸.

(۱۶) همان، ج ۱۲، ص ۳ (۲۱) اسفند ۵۸.

(۱۷) روزنامه اطلاعات، ۱۵ بهمن ۷۴.

(۱۸) صحیفه نور، ج ۱۲، ص ۶ (۲۲) اسفند ۵۸.

(۱۹) نماز جمعه تهران، ۸ فروردین ۷۱.

(۲۰) صحیفه نور، ج ۱۵، ص ۱۶۸ (۷) مهر ۶۰.

(۲۱) همان، ج ۱۵، ص ۵۸ (۱۰) تیر ۶۰.

(۲۲) همان، ج ۱۵، ص ۵۹ (۱۰) تیر ۶۰.

(۲۳) همان، ج ۱۷، ص ۷۹ (۲۷) آبان ۶۱.

(۲۴) المحاسن، ج ۱، ص ۳۶۱.

(۲۵) صحیفه نور، ج ۹، ص ۱۲۸ (۲۳) شهریور ۵۸.

(۲۶) همان، ج ۱۸، ص ۱۳۶ (۱۳) مهر ۶۲.

(۲۷) همان، ص ۲۳۲ (۲۲) بهمن ۶۲.

(۲۸) الغدير، ج ۸، ص ۲۹۱.

(۲۹) صحیفه نور، ج ۱۲، ص ۶ (۲۲) اسفند ۵۸.

(۳۰) همان، ج ۱۸، ص ۲۳۱ (۲۴) بهمن ۶۲.

(۳۱) همان، ج ۱۲، ص ۲۰۴ (۱۳) دی ۶۲.

(۳۲) همان، ج ۱۸، ص ۲۳۱ (۲۲) بهمن ۶۲.

(۳۳) مرحوم عبدالعلی لطفی که با مدرس روابط سیاسی و دوستانه ای داشت، در جزوه ای تحت عنوان «بیرنگ»، به شخصیت مدرس، چنین اشاره کرده است

«مدرس مردی بود شجاع، مبارز، پرهیزگار، قاطع، مصمم، دلسوز، بشردوست، دارای قدرت قوی در پیش بینیها و خواندن حوادث آینده و درک نتیجه آنها و در معالجه بسیاری از دردهای سیاسی، اهل مشورت، ساکت در استماع اظهارنظرها، دارای صاعقه برق آسای فکری در پاسخ آنها و در عین حال بذله گو، اما نه به طریق استهزاء و تحقیر و تخفیف و تکذیب، بلکه با بکار بردن منطق خاص خود، در سایه آن برای مجاب کردن حریف و انداختن او در بن بستهای استدلال» (داستانهای مدرس، ص ۱۲۵)

(۳۴) صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۱۹۸ (۱۲) دی ۶۲.

(۳۵) همان، ج ۱۸، ص ۲۳۲ (۲۲) بهمن ۶۲.